

ตอนที่ ๒ เล่ม ๕๘ ราชกิจจานุเบกษา ๖ มกราคม ๒๕๔๕

ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี
เรื่องลำดับเกียรติและระเบียบการประดับ
เครื่องราชอิสริยาภรณ์ไทย

โดยที่เห็นสมควรลำดับเกียรติของเครื่องราชอิสริยาภรณ์
ไทย และวางระเบียบการประดับไว้เพื่อความเรียบร้อยและ
คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ได้พิจารณาเห็นชอบด้วย
แล้ว จึงวางระเบียบไว้ดังนี้

๑. ลำดับเกียรติของเครื่องราชอิสริยาภรณ์ไทย

เครื่องราชอิสริยาภรณ์ไทยให้เป็นไปตามลำดับต่อไปนี้

- มหาจักรีบรมราชวงศ์
- นพรัตน์ราชวรภรณ์
- ปฐมจุลจอมเกล้าวิเศษ
- รัตนวราภรณ์
- ปฐมจุลจอมเกล้า
- รามาธิบดี ชั้นที่ ๑ (เสนางคบดี)
- มหาปรมาภรณ์ช้างเผือก
- มหาวชิรมงกุฏ

๖. มกราคม ๒๔๙๕ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๘ ตอนที่ ๒

ประถมภรณ์ช้างเผือก
 ประถมภรณ์มงกุฎไทย
 ทุตยจุลจอมเกล้าวิเศษ
 รามาธิบดี ชั้นที่ ๒ (มหาโยธิน)
 ทวีติยาภรณ์ช้างเผือก
 ทวีติยาภรณ์มงกุฎไทย
 ทุตยจุลจอมเกล้า
 รามาธิบดี ชั้นที่ ๓ (โยธิน)
 วัลลภาภรณ์
 ตติยจุลจอมเกล้าวิเศษ
 รามาธิบดี ชั้นที่ ๔ (อัศวิน)
 ทริตาภรณ์ช้างเผือก
 ทริตาภรณ์มงกุฎไทย
 ตติยจุลจอมเกล้า
 จัตุมภรณ์ช้างเผือก
 จัตุมภรณ์มงกุฎไทย
 ตติยานุจุลจอมเกล้า
 จตุตถจุลจอมเกล้า

ตอนที่ ๒ เล่ม ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๖ มกราคม ๒๕๘๕

เบญจมาภรณ์ข้างเฟือก

เบญจมาภรณ์มิ่งกุฎไทย

วชิรมาลา

เหรียญบำเหน็จกล้าหาญ

เหรียญรามมาลา เข็มกล้ากลางสมร

เหรียญรามมาลา

เหรียญกล้าหาญ หรือ เหรียญคุณผู้มาลา เข็มกล้าหาญ

เหรียญชัยสมรภูมิ

เหรียญราชนิยม

เหรียญปราบฮ่อ

เหรียญงานพระราชสงครามยุโรป

เหรียญเท็กซัสรัฐธรรมนูญ

เหรียญบำเหน็จในราชการ

เหรียญคุณผู้มาลา เข็มราชการแผ่นดิน หรือ เข็มศิลป

วิทยา

เหรียญช่วยราชการเขตต์ภายใน

เหรียญทองข้างเฟือก

๒ มกราคม ๒๕๔๕ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๕ ตอนที่ ๒

เหรียญทองมงกุฎไทย

เหรียญเงินช้างเผือก

เหรียญเงินมงกุฎไทย

เหรียญจักรมาลา หรือ จักรพรรดิมาลา

เหรียญสารทูลมาลา

เหรียญบุษปมาลา

เหรียญบำเหน็จในพระองค์

เหรียญรัตนาภรณ์ หรือ เหรียญดุษฎีมาลา เข็มราชการ
ในพระองค์

เหรียญราชรุจิ

เหรียญที่ระลึก

เหรียญสดพระขรรค์มาลา

เหรียญรัชฎาภิเศก

เหรียญประพาสมาลา

เหรียญราชินี

เหรียญทวิชาติเศก

เหรียญรัชมงกุฎ

ตอนที่ ๒ เล่ม ๕๘ ราชกิจจานุเบกษา ๖ มกราคม ๒๕๘๕

เหรียญรัชมังกลาภิเศก

เหรียญบรมราชาภิเศก

เหรียญชัย

• เหรียญเฉลิมพระนคร ๑๕๐ ปี

๒. ระเบียบการประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ไทย

• เวลาแต่งเครื่องแบบเต็มยศ ให้ประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่ได้รับพระราชทานตามลำดับในข้อ ๑ และตามกำหนดนัดหมายทางการ การประดับนั้นให้ประดับตามพระราชบัญญัติ และโดยนัยดังนี้

• ก. เครื่องราชอิสริยาภรณ์ชนิดติดหน้าอก ให้ประดับไว้เหนือปกกะเป่าเสื้อเบื้องซ้าย ต่ำกว่าแนวรวงคุมเม็ดที่ ๑ สงมาพองาม การเรียงลำดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่กำหนดให้ประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้าย ให้เรียงจากด้านรวงคุมไปปลายบ่าซ้าย ส่วนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่กำหนดให้ประดับที่อกเสื้อเบื้องขวา ให้เรียงจากด้านคุมไปปลายบ่าขวา

• ข. เครื่องราชอิสริยาภรณ์ชนิดคล้องคอ ให้คล้องภายในคอเสื้อนอก โดยให้ส่วนสูงของดวงตราจดขอบล่าง

๖ มกราคม ๒๔๘๕ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๕ ตอนที่ ๒

ของคอเสื้อ ถ้ามีเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชนิดคล้องคอหลายดวง ให้ลดดวงตราที่มีลำดับรองลงมาประดับไว้ภายใต้ดวงที่คล้องคอโดยให้แพรแถบแพรออกมานอกเสื้อพองาม

๓. เครื่องราชอิสริยาภรณ์ชนิดคล้องคอมีดารา ดวงตราคล้องคอให้ปฏิบัติอย่างเดียวกับข้อ ข. ดาราให้ประดับไว้ที่อกเสื้อเบื้องซ้ายพองาม ส่วนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่กำหนดให้ประดับดาราไว้ที่อกเสื้อเบื้องขวา ก็ให้ประดับอนุโลมตามที่กล่าวไว้ในเบื้องซ้ายนั้น

๔. ผู้ได้รับพระราชทานสายสะพาย ให้สวมสายสะพายตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติ แต่ถ้าได้รับพระราชทานสายสะพายมากกว่า ๑ สายขึ้นไป ให้สวมสายสะพายเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ออกชื่อในกำหนดนัดหมายทางถาวร ถ้าไม่ออกชื่อสายสะพาย หรือไม่ได้รับพระราชทานสายสะพาย เครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่ออกชื่อในกำหนดนัดหมายทางการ ให้สวมสายสะพายสูงสุดที่ได้รับพระราชทาน หรือสายสะพายเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่เกี่ยวข้องกับงาน ผู้ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์มหาจักรีบรมราชวงศ์ แม้จะสวมสายสะพายเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ชนิดใดก็ตาม .

ตอนที่ ๒ เล่ม ๕๘ ราชกิจจานุเบกษา ๖ มกราคม ๒๔๘๕

ต้องสวมสายสร้อย ห้อยตรามหาจักรี กับประดับจักรัตรา
ด้วยทุกครั้ง

ง. ผู้ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ปฐมจุล
จอมเกล้า หรือปฐมจุลจอมเกล้าพิเศษ ให้สวมสายสร้อย
หรือสวมสายสะพายอย่างใดอย่างหนึ่ง ตามกำหนดนัยหมาย
ทางการ และห้อยตราปฐมจุลจอมเกล้ากับสิ่งที่สวมนั้น แต่
จะสวมสายสร้อยจุลจอมเกล้ากับสายสะพายเครื่องราชอิสริ
ยาภรณ์จุลจอมเกล้าทั้ง ๒ อย่างในขณะเดียวกันไม่ได้ เวลา
สวมสายสร้อยจุลจอมเกล้า ถ้าจะสวมสายสะพายด้วย ต้อง
สวมสายสะพายเครื่องราชอิสริยาภรณ์อื่น

จ. ห้ามมิให้ประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ในพรตพระราช
วราภรณ์ ไปในงานที่ไม่นิยมว่าเป็นงานมงคล เช่น งานศพ
 เป็นต้น

เวลาแต่งเครื่องแบบครึ่งยศ ให้ประดับเครื่องราชอิสริ
ยาภรณ์อย่างแต่งเต็มยศ แต่ไม่สวมสายสะพาย และไม่สวม
สายสร้อย

เวลาแต่งเครื่องแบบปกติ ไม่ต้องประดับเครื่องราช
อิสริยาภรณ์ เว้นแต่จะมีกำหนดไว้ในพระราชบัญญัติ หรือ

๖ มกราคม ๒๔๘๕ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๕ ตอนที่ ๒

มีกำหนดนัดหมายทางการไว้โดยฉะเพาะ จึงให้ปฏิบัติตามนั้น
เวลาแต่งเครื่องแบบสโมสร ให้ประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์จำลอง การจำลองเครื่องราชอิสริยาภรณ์นี้ ให้จำลองขนาด ๑ ใน ๓ ของของจริง เว้นแต่ดวงตราชนิดคล้องคอ จะจำลองมาประดับไม่ได้ หากจะประดับก็ให้ประดับดวงจริง การประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์จำลองนี้ ให้ประดับอนุโลมตามที่กล่าวไว้ในเรื่องเวลาแต่งเต็มยศ แต่ผู้ได้รับพระราชทาน เครื่องราชอิสริยาภรณ์ชนิดคล้องคอ หรือ ตราหลายดวง ควรประดับแต่ดวงที่มีลำดับสูงดวงเดียว ดวงคล้องคอ คล้องให้แถบอยู่ใต้ผ้าผูกคอ ส่วนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชนิดติดหน้าอก ให้ประดับที่คอพับของเสื้อใต้เครื่องหมายสังกัดพองาม ในการแต่งเครื่องแบบสโมสรนี้ ถ้ามีกำหนดนัดหมายทางการ ให้ประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ต้องประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์จริง ผู้ได้รับพระราชทานสายสะพาย ให้สวมสายสะพายทับนอกเสื้อก็ัก จะสวมสายสะพายเครื่องราชอิสริยาภรณ์ใด ให้อนุโลมตามที่กล่าวไว้ในเรื่องเวลาแต่งเต็มยศ แต่ไม่สวมสายสร้อย

ตอนที่ ๒ เล่ม ๕๘ ราชกิจจานุเบกษา ๖ มกราคม ๒๔๘๕

ทหารและตำรวจ ให้ปฏิบัติตามข้อบังคับหรือคำสั่งของ
ทหารและตำรวจ สำหรับสตรีนั้น ให้ปฏิบัติตามระเบียบนี้
โดยอนุโลม

ให้ใช้ระเบียบนี้ตั้งแต่วันประกาศเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๔๘๔

จอมพล ป. พิบูลสงคราม

นายกรัฐมนตรี